

't LOUGNIJS

Maandelijke informatiekrant voor de dorpen KANTENS - ROTTUM en STITSWERD

9e JAARGANG No. 1

MAART 1988

REDAKTIE:

Mevr. A.van der Hoek-Linstra

Mevr. H.M. de Vries-Kuiper

Dhr. K.Dokter

Dhr. K.van der Veen

Dhr. B.Wigchers

Dhr. J.van der Laan, eindredactie

Correspondentie adres: Kooistraat 6, 9995 PW Kantens. Tel. 2213.

Administratie adres: Langestraat 24, 9995 PE Kantens.

Bankrek.no. 34.22.56.173. Rabobank Middelstum-Kantens t.n.v. 't Loug-
nijs. Gironummer van de bank: 871621.

Uw giften kunt u overmaken op de hierboven genoemde rekening.

Een abonnement voor lezers buiten de genoemde dorpen en randgebieden is
mogelijk, door storting van f.25,- op boven genoemde rekening.

't Lougnijs wordt u dan toegezonden.

Aan allen die iets te koop hebben en/of te koop vragen, is er altijd plaats
voor uw advertentie in onze rubriek: **Vraag en Aanbod**.

Kosten? U betaald voor 1x plaatsing f. 2,50 per regel.

Wilt u een vaste plaats in onze rubriek, neemt u dan even contact op met het
corr.adres.

Alles uit deze uitgave mag worden gebruikt in welke vorm dan ook mits met
bronvermelding.

Drukwerk en verzorging van 't Lougnijs, geschiedt door:

Drukkerij J.Sikkema, Hoofdstraat 16 te Warffum.

WEEKENDREGELING

Huisartsen: Usquert en Warffum

5 en 6 mrt. Mw. ter Haar, prakt. Smits, Warffum	05950-2251
12 en 13 mrt. H. Visser, W. de Zwijgerstr. 1, Baflo	05950-2515
19 en 20 mrt. C. Ruytenberg, Wadwerderweg 3, Usquert	05950-2831
26 en 27 mrt. J.S. Smits, Oostervalge 51, Warffum	05950-2490

Huisartsen: Middelstum en Stedum

5 en 6 mrt. J. Oosterhuis, Kampweg 21, Stedum	05965-1323
12 en 13 mrt. H.A. Verhagen, Grachtstr. 8, Middelstum	05955-1519
19 en 20 mrt. S. Gerbens, Menthedalaan 2, Middelstum	05955-1518
26 en 27 mrt. J. Oosterhuis	

Tandartsen:

5 en 6 mrt. H. Meursing, Hippolytuslaan 70, Midd.	05955- 2292
12 en 13 mrt. G.J. Heuvink, Leerpweg 50, Ulrum	05956- 2015
19 en 20 mrt. P. Stomp, Oosterstr. 61, Warffum	05950- 2261
26 en 27 mrt. A.E.v. Waes, Lange Drift 4, Uithm.	05954-13684

Dierenartsen:

5 en 6 mrt. D.v.d. Wel, Hippolytuslaan 62, Middelstum	05955- 1303
12 en 13 mrt. C.H.v. Wees, Havenstraat 13, Warffum	05950- 3822
19 en 20 mrt. S.G.S. Postma, Heerestreek 4, Bedum	05900-12607
26 en 27 mrt. C.H.v. Wees	

GROENE KRUIS

Voor het afhalen/terugbezorging goederen: mevr. A.A. Grasdijk, tel. 2516.
Maandag t/m donderdag van 18.00 tot 19.00 uur, behalve spoedgevallen.
Bij geen gehoor: tel. 1228, Groenhof.

WIJKVERPLEGING

De wijkverpleging is dag en nacht bereikbaar. Het centrale telefonisch meldnummer voor dringende gevallen is 05950-5363.

Spreekuur wijkverpleegster: dagelijks van 13.30 tot 14.00 uur in het Groene Kruisgebouw, Molenweg 5, tel. 2377.

Maatschappelijk werker: spreekuur elke donderdag van 14.00-15.00 uur in het Groene Kruisgebouw.

OPENINGSTIJDEN POSTKANTOOR, tel. 05955-1325:

Maandag t/m vrijdag 9.30-11.30 en 16.00-17.30 uur.

BRANDMELDING: Tel. 05960-12000

POLITIE: Alarmnummer, tel. 050-131313. Rayonbureau, tel. 05953-1888.
Postcommandant Kantens, tel. 2432

PREDIKBEURTEN

Ned. Herv. kerk - Kantens

- 6 mrt. 9.30 uur Ds. E. van Rooyen, Beusichem
9 mrt. 19.00 uur Ds.C.E.Lavooy. Bidstond Gewas en Arbeid
13 mrt. 11.00 uur Ds.C.E.Lavooy
20 mrt. 11.00 uur Dhr. M.W. Dijkstra, Roodeschool
27 mrt. 11.00 uur Mw. A.C.J. Kloostra, Groningen

Rottum:

- 27 mrt. 19.00 uur Dienst

Gereformeerde kerk - vrijgemaakt

- 6 mrt. 9.30 uur Drs.T.K.v.Eerden. Voorber. H.A.
14.30 uur Drs. T.K.v.Eerden
9 mrt. 19.30 uur Drs.T.K.v.Eerden. Bidstond Gewas en Arbeid
13 mrt. 9.30 uur Drs.T.K.v.Eerden. H.A.
14.30 uur Drs.T.K.v.Eerden
20 mrt. 9.30 uur Ds.J.P.v.Bruggen, Uithuizen
14.30 uur Drs.T.K.v.Eerden
27 mrt. 9.30 uur Drs.T.K.v.Eerden
14.30 uur Drs.T.K.v.Eerden
1 apr. 19.30 uur Drs.T.K.v.Eerden. Goede Vrijdag

Gereformeerde kerk - Langestraat

- 6 mrt. 9.30 uur Drs.T.Veenstra, Ulrum
14.15 uur Drs.A.Linde, Kornhorn
9 mrt. 20.00 uur Ds.W.Wijbenga, Sneek
13 mrt. 9.30 uur Ds.E.v.Wieren, Leek
14.15 uur Dhr.C.Groeneveld, Leek
20 mrt. 9.30 uur Ds.W.Wijbenga, Kollum. H.A.
14.15 uur Ds.L.L.v.d.Vliet, Groningen
27 mrt. 9.30 uur Dhr.Dijkstra, Gasselternijveenschemond
14.15 uur Drs.H.v.Dijk, Winsum

VAN DE REDACTIE

Dit is het eerste nummer van de negende jaargang. Wij hopen dat ook u de negende jaargang weer met plezier zult lezen. Ook uw inbreng stellen wij op prijs. Laat eens van u horen.

Ontvangen giften:

F. 25,- H.K. te K.; f. 25,- R.E. te S.; f. 25,- J.L.B. te S.; f. 25,- H.P. te K.; f. 25,- M.R.-v.H. te K.; f. 25,- K.v.d.W. te K.

Hartelijk dank voor uw bijdrage.

Wij zeggen onze adverteerders hartelijk dank voor hun bijdrage. Wij bevelen onze adverteerders dan ook van harte bij u aan.

AGENDA

Dorpshuis 't Schienvat, Kerkstraat 7, Kantens

- 2 mrt. E.H.B.O.
- 4 mrt. G.J.V. Jaarfeest
- 17 mrt. Toneelavond bejaarden (zie elders in dit blad)
- 17 mrt. E.H.B.O. jaarvergadering
- 26 mrt. G.V. Climax uitvoering
- 28 mrt. Raadsvergadering

dinsdagmorgen: gymnastiek 50+
dinsdagmiddag en -avond: G.V. Climax
dinsdagavond: damclub

Dorpshuis 't Kloosterstee te Rottum

18 mrt. Toneelavond: "Kloosterspeulers" met 'Tegen wil en d(r)ank'. Aanvang 20.00 uur.

PLAYBACK SHOW

Een keur van binnen- en buitenlandse artiesten gaven een wervelende show op donderdag 18 februari jl., georganiseerd door de C.S.C.W. In totaal deden er 16 groepen cq. personen mee. Er waren zeer goede en leuke creaties bij, er was veel werk opgedaan. Het geheel werd leuk aan elkaar gepraat door de bijna echte Henny Huisman, of te wel ome Gerard.

De muziek, inclusief sfeerverlichting, werd verzorgd door Arnold. Het publiek dat in grote getale aanwezig was genoot zichtbaar van de jeugdige artiesten. Onder de kandidaten was de spanning dan ook te snijden toen de prijzen bekend werden gemaakt.

De jury bestaande uit Henk Rietdijk, Ina van Dijken en Roelie van Leeuwen, wezen de volgende prijswinnaars:

1. Meatlof - Paradise at the dashboard light: Janet en Marcel Pool
2. Boy George - Come come comida: Janine Holtman
3. Sandra Kim - C'est la vie: Frederik Vinhuizen
4. Freddy Mercury- Montserat gaballe Barcelona: Rooy Roorda en Marjon Smit
5. Kathe Bush - Wuthering heights: Janneke Dijkema
6. Dolly Parton - Jolien: Janet Martini
7. Bruce Springsteen - Dancing in the Dark: Casper Brands.

Na afloop kon de jeugd nog gezellig disco-dansen.

CURSUS REANIMATIE

De afdeling E.H.B.O. Middelstum-Kantens organiseert een cursus reanimatie in het bejaardentehuis Hippolytushoes te Middelstum in de tweede helft van maart.

Cursusduur: 2 avonden; cursusgeld f. 20,-.

Deze cursus leidt op voor het 'diploma reanimatie Ned. Hartstichting'.

Wat is reanimatie? Kort gezegd: Hulpverlening bij circulatie en/of ademhalingsstilstand. Hartmassage en mond-op-mond beademing.

Wilt u ook deze cursus volgen, meldt u zich dan aan vóór 10 maart bij Martha Littel-Volkers, B.Entensweg 16, Middelstum, tel. 05955-2441 (na 13.00 uur).

NIEUWS VAN DE VROUWENRAAD

Toneelavond voor ouderen. Op donderdag 17 maart komen "De Loatbluiers" weer voor u spelen, u weet wel de toneelvereniging uit Middelstum die grotendeels uit oudere spelers bestaat en waarvan u altijd zo geniet.

Deze keer komen ze met het Groningse stuk 'Willem Wipkes leert zaklopen', een blijspel in 3 bedrijven van Jan Zijl.

We vertellen u even een beetje van de inhoud: "Op 'n dörp ien pervinsie Grunnigen woont Willem Wipkes mit zien vrouw Els en heur dochter Gees. Wipkes het 'n goie bakkerij en het al 'n joar of wat zien A.O.W. Hai wil de zoak wel overdoun aan zien knecht Frans dij verkeren het mit Gees. Zien vrouw Els, dij de boksem aan het en ales wil regel'n, mout doar gain proat van heuren en wil naargens wat van waiten. Zulfs gemainte-pelietsie Hinderk Hoalman, dij vrijgezel is en ien kost is bie vrouw Poaske, is nait zo maans om heur man mit te kriegen om ainmoal ien 't joar, de eerste visdag te beleven. En zo moaken knecht en dochter, vriendin Tinie en notarisklerk 'n plan om vrouw Wipkes ais flink ien 't naauw te drieven. Wat ze doun, en of het hulpen het, dat kennen joe heuren en zain ien dit stuk".

De rolverdeling is als volgt:

Willem Wipkes — W. de Winter
Els Wipkes — H.G.Paap-Reenders
Gees Wipkes — A.v.d.Meer-Schoonveld
Frans Lichters — K.J.Hofman
Hinderk Hoalman — G.Brink
Riek Paaske — A.Blaauw-Nieborg
Kees Knasters — K.v.d.Wal
Tinie Rippers — M.J.Zuidhof-Hoofd

Datum: 17 maart in 't Schienvat te Kanten, aanvang 20.00 uur en de entree is gratis.

De koffie en consumpties zijn voor eigen rekening, zodat we u vriendelijk vragen om bij het verlaten van de zaal even met de beheerder af te rekenen. Als u graag vervoer wilt naar het dorphuis, belt u dan gerust even één van de Vrouwenraadleden, dan wordt u gehaald en gebracht. We hopen dat u met heel veel mensen komt, want het belooft weer een mooie toneelavond te worden.

Naar de leeftijd van de bezoekers wordt niet zo precies gekeken; allen die tot de iets ouderen in onze gemeenschap behoren, zijn van harte welkom.

17 Maart - Toneelavond!

OP ROAKELDAIS 1988

Het festival Op Roakeldais kijkt dit jaar af van de traditionele data, n.l. 27 juni t/m 3 juli. Dit in verband met dansgroepen die op toernee zijn. Op dit moment is de komst zeker van de groepen uit: Bonaire, Polen, Sovjet-Unie, Italië en Zweden, tevens komen ook de drie regionale dansgroepen. Min of meer zeker is de komst van de groepen uit: Spanje en Bulgarije. Voor de rest is het nog afwachten.

Wij hopen dat we ook dit jaar weer een beroep kunnen doen op alle gastgezinnen, zodat het ook dit jaar weer een groot succes wordt.

Mevr. Groenhof, Tiena Knot. 9

"AKTIE POLEN"

Op 1 maart a.s. gaan de deuren op Kooistraat 45 weer wagenwijd open om al uw goederen in ontvangst te nemen. De eerste 25 zakken zijn al weer binnen. Mocht ik niet thuis zijn (wat bijna niet voor te stellen is) wilt u dan op no. 43 bellen? Ook daar worden de goederen met plezier in ontvangst genomen. Nogmaals, ter herinnering, wilt u de zakken of dozen stevig vastbinden, schoenen per paar bij elkaar, ceintuurs door de lussen van jurk of jas, brillen graag in een doosje. Verder is alles welkom, evenals de vorige keren, lakens, slopen, een beetje stuk geen probleem, heel geschikt voor verband e.d. Loophek (box) of looprek, ledikantjes (groot of klein), bedstellen worden van huis opgehaald.

Tot ziens!

UIT DE RAADSZAAL 11 februari 1988

— Ten behoeve van de vrijwillige brandweer wordt een nieuwe rechtspositie vastgesteld.

— De algemeen plaatselijke verordening wordt aangevuld met een bepaling betreffende het gebruik van knalapparaten voor het verjagen van vogels. In principe is het thans verboden een zodanig apparaat in werking te hebben tussen 1 uur na zonsondergang en 1 uur voor zonsopkomst.

— Omtrent een wijziging van de salarisverordening t.b.v. het gemeentepersoneel blijken problemen te bestaan op grond waarvan het college het voorstel terug neemt.

— Er wordt f. 4350,- beschikbaar gesteld voor het plaatsen van speelwerktuigen te Rottum.

— Voor de afbraak van de voormalige christelijke school te Kantens wordt een bedrag van f. 15.000,- beschikbaar gesteld.

Volgende vergadering, maandag 28 maart te 20.00 uur.

POPPEDIJNTJE — PEUTERSPEELZAAL

Vanaf 1 februari heeft peuterleidster Mieke Timans, als vrijwilligster, haar werk overgedragen aan gediplomeerd kleuterleidster Diana Modderman uit Uithuizen.

Zij heeft nu 9 "poppedijntjes" onder haar hoede. Er kan nog meer bij! Als rechtgeaarde Groninger(se) kun je gerust eens met je peuter de 'kat uit de boom kijken'. Wie weet hoe leuk uw peuter het daar vindt. Spelen in een grote ruimte, met ander speelgoed, expressie materiaal (kliederen en klodderen), een juf waar het kind naar leert luisteren, contact met leeftijdsgenootjes enz.

De peuterspeelzaal is gevestigd in het gebouw 'Salem', Kerkhofsweg in Kantens en is geopend op maandag- en donderdagmorgen van 8.30-11.45 uur.

Voor het komende jaar krijgen wij f. 500,- minder subsidie toegekend. Zo gaat dat tegenwoordig.

Voor onze donateurs volgt hierbij ook nog een kleine mededeling. Vorig jaar maart zijn wij weer begonnen met het werven van donateurs voor onze peuterspeelzaal. Dit was een aantal jaren niet meer gebeurd. Dus binnenkort komen wij (waarschijnlijk begin maart) weer bij u langs om donaties op te halen.

Met vriendelijk groeten,
het bestuur

Winter,

Zevve nog winter kriegen?
K leuv der niks meer van.
T mag om mie ook wel zo blieven,
aal duurt zummer den wel wat lang.

Scheuvels nait te 't vet oethoald,
stop ze moar weer ien deus.
Dikke das dij gait tegen kol
en houd of pet veur t heufd.

Was dát nou winter dit joar?
Mit hail veul regen
en n beetje vorst, ainmoal.
Kon der nait zo hail best tegen.

Moar t veujoar komt ter an
en bloumen begonnen te bliuen.
Woar hol k nou t maiste van,
van scheuveln of van alles wat begunt te gruien?

Baident bennen mooi
as t oog joe t moar gef t
en n fikse dooi,
alles ien zien aigen weerde let.

Eise Hommes

KLOOSTERSPEULERS IN 't KLOOSTERSTEE te ROTTUM

Op vrijdagavond 18 maart zal de toneelvereniging "De Kloosterspeulers" het toneelstuk 'Tegen wil en d(r)ank' van Gerard Dikken, in het dorps huis van Rottum, opvoeren. Het is een blijspel in drie lange bedrijven, waarin, als je de titel zou moeten geloven, de drank rijkelijk vloeit, maar dat is alles behalve waar. Dat er heel wat komische situaties in voorkomen en dat het beslist geen ordinaire onderbroeken lol is, kan ik u wel verklappen. Er zal weer heel wat afgelachten kunnen worden. De regie ligt weer in handen van Boukje Fennema. Na het toneelstuk zal er weer een verloting zijn ten bate van de toneelvereniging. Het belooft weer een ouderwets gezellige avond te worden waar iedereen weer van harte welkom is, 18 maart om 20.00 uur in 't Kloosterstee van Rottum.

Entree: volwassenen f. 5,-, kinderen f. 2,50.

BESTUURSWISSELING VER. DORPSBEL. ROTTUM

Op de jaarvergadering van 29 januari jl. trad mevrouw M. Platje uit het bestuur van de Ver. Dorpsbel. Rottum. Voor haar in de plaats is mevrouw I. Blink gekozen.

Het nieuwe bestuur ziet er als volgt uit:

Voorzitster - Rinie Hofman
Secretaresse - Ina Blink
Alg. adjunct - Harry Medema
Penningmeester - Henk Riemersma
Bestuurslid - Lambert Bierema

STRATENVOLLEYBALTOERNOOI

Zaterdag 13 februari jl. was het weer zover. Voor de vierde keer in successie werd het stratenvolleybaltoernooi georganiseerd door de gymnastiekvereniging Climax. Met 14 teams, die zich hadden aangemeld, werd de strijd zaterdagmorgens om 9 uur begonnen. Er werd gespeeld in 3 poules, waarvan de winnaars over zouden gaan naar de finale-rondes.

Winnaar in poule A werd uiteindelijk Langestraat 1, welk team in de voorronde eerst nog het team van Kooistraat-Jantje Groenhof voorbij moest.

In poule B werd wel een team uit Kooistraat eerste, namelijk het team van Nolie Knot, zij het met een gering verschil met een ander team uit de Kooistraat, die van Esther Fraay. Slechts op grond van een beter doelgemiddelde ging het team van Nolie Knot naar de finale.

In poule C was het uiteindelijk Pastorieweg 1 die de finale ronde bereikte.

De eerste finale-wedstrijd ging tussen Langestraat 1 en Kooistraat Nolie Knot, nadat eerst aanvankelijk de strijd gelijk op ging, was het uiteindelijk Kooistraat die de wedstrijd in haar voordeel besliste. (1e set gelijk, 2e set een overwinning voor Kooistraat, nipte overwinning).

De tweede wedstrijd ging tussen Kooistraat Nolie Knot en Pastorieweg 1. Deze wedstrijd werd overduidelijk gewonnen door Pastorieweg 1.

De laatste wedstrijd ging tussen Langestraat 1 en Pastorieweg 1. Deze wedstrijd eindigde in een gelijkspel. Beide teams wonnen namelijk 1 set.

De einduitslag is als volgt:

1. Pastorieweg 1
2. Langestraat 1
3. Kooistraat Nelie Knot
4. Kooistraat Esther Fraay (gelijk aantal punten en doelgemiddelde)
4. Kooistraat Jantje Groenhof (gelijk aantal punten en doelgemiddelde)
6. Pastorieweg 2
7. J.T.K.B.
8. Bredeweg 1
9. Stitswerd 2
10. Bredeweg 2
11. Molenweg
12. Langestraat 2
13. Usquerderweg/Hogeweg
14. Stitswerd 1

Na afloop werd de EHBO bedankt voor hun aanwezigheid, wat gepaard ging met een bloemetje. Door voorzitter Jan Lambers werden ook de scheidsrechters, wedstrijdleiding en de keuken bedankt voor hun belangloze inzet en voorzien van een bloemetje. Hierna werd overgegaan tot de prijsuitreiking. Onze sponsor van de vereniging was bereid om de prijsuitreiking voor zijn kiezen te nemen. Bedankt Cor Groeneweg. De beste drie teams werden voorzien van medailles en herinneringsvaantjes, voor de overige teams was ook een herinneringsvaantje ter beschikking. Al met al kon terug worden gezien op een zeer geslaagde en sportieve dag.

De dag was echter nog niet afgelopen. Door de spelkommissie van Climax was voor de avond nog een spellencircuit opgezet. Dit varieerde van regionale vragen tot spreekwoorden en gezegden en van stripfiguren tot een intelligentietest.

Na het eerste spel, waarbij de groepen werden gevormd, stond er een optreden van de goochelaar Titani op het programma. Je werd bedrogen waar je bij staat, maar het was wel gezellig en leuk. Daarna werd het spellencircuit afgewerkt, de meeste groepen hadden toch wel wat moeite met intelligentietest. Om plm. half elf was het afgelopen en kon bekeken worden wie deze gezellige avond gewonnen had.

1. Feyenoord 99 ½ punten
2. Ajax 99
3. Europese landen 98 ½
4. FC. Groningen 96
5. Provincies en Politiek, beiden 92 punten
7. Hoofdsteden 81 ½

Dus u ziet het wel dat de winnaar maar net gewonnen heeft, een halve punt meer is toch niet zoveel. Maar toch winnen is winnen en daarvoor was er dan ook nog een taart, welke beschikbaar was gesteld door onze sponsor Cor Groeneweg.

Daarna werd overgaan tot de trekking van de verloting. Notaris ten Have, geassisteerd door de dames Riek Kuipers en Rita Rolink, ging over tot de trekking.

De trekking luidt als volgt:

1e prijs - 2344; 2e prijs - 2238; 3e prijs - 2707; 4e prijs - 1827;
5e prijs - 2909; 6e prijs - 2311; 7e prijs - 1999; 8e prijs - 2199;
9e prijs - 1564; 10e prijs - 2285.

Prijzen zijn tegen inlevering van de juiste bon af te halen bij Jantje Dijkema, Pastorieweg 15 te Kantens.

'VAN ALLES WAT'

Naar gegevens van 'Honderd jaar plattelandsleven in Groningen', m.m.v. A. Doornbosch-van Wieringen, G. Tijks-Ausema en A. Kooi-Goldhoorn, samengesteld in 1952.

Groot is het verschil in leefwijze van de plattelandsvrouw, boerin of arbeidersvrouw. Haar leven was gebonden aan gezin en huis. Het was maar zelden dat ze zich in het openbaar vertoonde. 's Zondags kwam ze in de kerk; bij winterdag nam ze haar kerkstoof mee. Verder bestonden haar uitgangetjes, behalve de visites bij familie en kennissen, uit enkele jaarlijks op vaste tijden terugkomende feestelijkheden als jaarmarkten in de omgeving, zoals Slochtermarkt, plaatselijke draverijen, een nutsavond, een uitvoering van de rederijderskamer. Ging men 's winters naar een markt, dan werd de rijtuigstoof, gerookte koetong en een tinnen boterklip met boter meegenomen. Het stoet werd op de markt gekocht. Het bestek ging in een etui mee, zoals ook het geval was als men naar een begrafenis ging.

Harddraverijen werden gehouden met paarden onder de man. De prijzen bestonden uit zilveren inktstellen en bij grotere draverijen uit zilveren en gouden zwepen. Op 7 en 8 juli 1870 werd te Appingedam een grote draverij gehouden met als prijzen een gouden tabaksdoos ter waarde van ± f. 500,-, 1e premie een gouden snuifdoos ter waarde van plm. f. 100,-, 2e premie een gouden horloge ter waarde van ± f. 50,-. Alles met toepasselijke inscriptie. Zulke dagen had de boerin weinig in het jaar. Het was een rustige tijd maar het leven van de boerin ging niet over rozen. De dag begon erg vroeg. In de zomer stonden de meiden (grote en lutje maid) al om 3 uur op om koffie te zetten voor de knechten, die om 4 uur met het werk begonnen. De inwonende knechten, meestal 3 of 4, kwamen tegen 7 uur weer op de boerderij om te eten. Inmiddels was de jongste knecht al bezig om de schapen te melken en het karnpaard te halen. De meiden molken de koeien. Na het opmaken van de bedden werd het vuur in de open haardstede opgestookt in de stookhut. Dit gebeurde met boon- en koolstro. Eén en ander gaf nogal wat rook zodat men af en toe even moest luchten. Dit was het werk van "lutje maid". Na het melken ging men karnen. Eerst de koemelk dan de schapemelk. Eerst

had men de schommelkarn en later de paardekarn. De boerin kwam altijd zelf de boter maken. Het voeren van de varkens en de kalveren was vrouwenwerk. Om 7 uur at men gezamenlijk "soepenbrij" met roggebrood met geraspte kaas en schapenboter. 's Zomers, in de drukste periode, had men soms zo'n 20 á 30 man op de kost. De knecht sneed roggebrood met een soort hakmes. Dit was een ijzeren mes met een handvat dat met de ene kant op de plank was bevestigd. Voor het kaasraspen had men een grote houten rasp die op de grond werd gezet tijdens het raspen. De rasp bestond uit spijkertjes zonder kop. De kaas viel onder in de bak, waarin een schuifje zat waardoor men de geraspte kaas erg gemakkelijk uit kon schudden.

Als het druk was op het land moesten de meiden daar helpen en ook vaak nog in de schuur. Als het morgeneten om plm. 8 uur was afgelopen begon het werk in huis. Was er tijd over dan moesten ze breien of zakken naaien. Er werd niet veel meer zelf gesponnen. Men liet de wol bewerken en kreeg het garen, wollen schortegoed en vijfschaft ervoor terug.

Om half twaalf of twaalf uur werd er warm gegeten. Gewoonlijk stamppt met "soepenbrij" en spek. Om 6 uur 's zomers en om 5 uur 's winters was het avondeten. Men at met tinnen lepels en ijzeren vorken en het eten werd op tinnen schotels opgediend. Ieder kreeg een houten plankje voor het spek. Verder at ieder uit de tinnen schotel die midden op de tafel werd geplaatst. De behandeling van het personeel, vooral ook huisvesting buiten de werken, was weinig benijdenswaardig. Als 's winters na het avondeten de meiden en knechten bij een tuitlamp en later bij een petroleumlamp in de etenskamer zaten, waar de verwarming enkel bestond uit een paar stoven waarin om 5 uur een warme kool was gedeponerd, zullen er niet zelden harde woorden aan het adres van de boerin gevallen zijn.

Die zat bij het open haardvuur in het binhuis en voor ze naar bed ging haalde ze de koperen beddepan door het beddegoed. Bij sommigen zat het personeel wel in het binhuis. Op 12 november kwam het vuur in de open haardstede in het binhuis en op 12 maart werd weer alleen in de stookhut gestookt. In verband met het vroege begin van de dag ging men om ongeveer 8 uur onder de wol. Zonodig nadat men de voeten nog wat gewarmd had op de ruggen van de koeien.

De meiden hadden gewoonlijk om de andere week een zondag of anders de zaterdagavond vrij en in de week de woensdag of donderdagavond. Deze avond moest vaak nog worden gevraagd. Wat het loon betreft, in de negentiger jaren, begon men met ongeveer f. 30,- à f. 35,- om jaarlijks enige gulden op te klimmen tot ongeveer f. 70,-.

H.M.d.V.-K.

Wordt vervolgd

STEIGERENDE PONY

Met een licht verwijt aan mezelf gericht, stap ik de stoep op die grenst aan de ingang van een modern uitziende kapperszaak. Het is kwart over vier, de grootste warmte is nu wel weggetrokken, dus het moet wel een soort angstzweet zijn wat zich aftekend op mijn korte mouwen blouse, die daardoor nog strakker komt te zitten dan gewoonlijk.

In de zaak bevinden zich twee mensen. Eén van hen zit in een stoel met hoofdsteun, de ander zat, aan de instrumenten te zien die hij hanteert, de kapper moeten zijn. Na een korte groet neem ik plaats op een stoffen bankstel, die één meter achter de twee kappersstoelen tegen een muur staat opgesteld. Ik bekijk de voorkant van de man d.m.v. een grote spiegel. De man slaapt schijnbaar, onderwijl knipt de in het vlekkeloze pak zittende kapper er lustig op los. De schaar maakt een tevreden geluid, als het in de donkere kroesharen van de man wordt gezet. Kleine zwarte plukjes neervallend haar vormen een mooi decor op de grijze tegelvloer. De man opent zijn ogen als de kapper hem het hoofd naar links duwt. Twee paar ogen ontmoeten elkaar. Ik wend mijn blik af naar de t.v. die op een laag krukje in de hoek staat. Het apparaat met zijn arabische klanken kan me niet boeien, zodat mijn ogen zich weer richten op het tweetal.

In de paar seconden dat ik naar de t.v. keek moet er iets zijn gebeurd. De kapper probeert op enkele plaatsen het kroeshaar wat omhoog te trekken. Ondanks de verkoelende wind die een aan de muur bevestigde ventilator maakt, voel ik enkele zweetdruppels mijn onderbroek bereiken.

De donkere man in de stoel sluit zijn ogen ook niet meer. Had hij dat nu maar wel gedaan. Een krachtige straal van een bloemenspuit treft hem vol in het oog. Met een beknepen, nauwelijks hoorbare stem, stamelt de jonge kapper zijn excuus, onderwijl zenuwachtig de bloemenspuit wat bijregelend. Even later trekt hij, als een goochelaar, met een triomfantelijk gebaar de grauwe handdoek, die om de nek van de man geknoopt zat, weg.

Terwijl de man al draaiend met zijn hoofd zijn nieuwe haardracht bekeek in de spiegel, maakt de jongen een wit scheersopje klaar in een oud theekopje. Alras wordt de donkere man zijn gezicht witter en witter. Zou hij ook al haargroei hebben tot vlak onder de oogleden, vraag ik mezelf af. Schijnbaar moeiteloos snijdt het lange scheermes door het witte schuim, lange zwarte strepen achterlatend. De kapper draait af en toe zijn hoofd richting straat, om te praten met een voor mij onzichtbare man, onderwijl rustig doorscherend. Met enig plezier gaat mijn gedachten uit naar mijn eigen elektrische scheerapparaat.

Het scheerritueel vindt zijn einde, wat zelfs een blinde nog zou merken. In een ijtempo veranderd de lucht van de kapperszaak in een parfumeriewinkel, waarvan de jongste bediende net een doos goedkope parfum heeft laten vallen. Man's reukorganen moeten wel aangetast zijn, zo onbewogen zit hij in de stoel.

Een ogenblik later is de stoel vrij voor mij. Schaapachtig overbrug ik de meter die mij scheid van de stoel met hoofdsteun. Terwijl ik nog na zit te denken over hoe ik mijn haar geknipt wil hebben (heb ik eigenlijk wel keus),

wordt mij een schoon wit laken iets te strak om de nek gebonden. Ik kan nu goed begrijpen dat mensen in paniek kunnen raken als ze adem tekort komen. Na een vluchtig onderzoek blijkt mijn adamsappel nog op de juiste plaats te zitten. Nadat ik de naar parfum ruikende kapper had uitgelegd hoe ik ongeveer geknipt wil worden, zet ik de bril af en probeer mij te ontspannen. Knip, knip gaat de schaar. Drup, drup gaat het onder mijn oksels. De blouse begint nu toch aardig te klemmen. Mijn ogen goed sluitend begint hij aan mijn pony, zwaar leunend en tong half tussen zijn tanden geklemd, ruik ik ondanks de sterke parfumgeur, dat hij te veel knoflook heeft gegeten. Vijftien minuten later stap ik de stoep af, start mijn auto en rij weg. Thuis loop ik regelrecht de badkamer in, ga voor de spiegel staan en probeer mijn pony wat minder te laten steigeren.

A.Tijhuis

*Voor al uw bloemen
en planten*

BLOEMENHAL RITZEMA

KANTENS - tel. 05955 - 2072